

ظرفیت های کشور برای ورود منابع خارجی در جهت توسعه اکتشاف و فرآوری بررسی شد

معادن در جست و جوی سرمایه

ایران در حالی یکی از متنوع ترین ذخایر معدنی منطقه را در اختیار دارد که بخش قابل توجهی از این ظرفیت همچنان برای تبدیل شدن به پروژه های اقتصادی نیازمند سرمایه، فناوری و تجهیزات است. بر اساس گزارش ایمیدرو، ایران با برخورداری از ۶۸ نوع ماده معدنی، حدود ۵۷ میلیارد تن ذخیره شناخته شده معدنی دارد. این ظرفیت، از سنگ آهن و مس تا سرب و روی، طلا، زغال سنگ و طیفی از مواد معدنی غیرفلزی را دربر می گیرد و می تواند زمینه توسعه طیف متنوعی از پروژه های استخراجی و فرآوری را فراهم کند. با این حال، توسعه این ذخایر صرفا با

مقایسه این رقم با امار امروز به دلیل تفاوت در دوره زمانی و مبنای محاسبه، برای سنجش روند واقعی سرمایه گذاری معدن مناسب نیست. در نتیجه، جذابیت اصلی معدن ایران تنها به حجم ذخایر محدود نمی شود. امکان توسعه زنجیره ارزش، از اکتشاف و استخراج تا فرآوری و تولید محصولات نهایی، در کنار بازار داخلی و دسترسی به بازارهای منطقه ای، ظرفیت هایی است که می تواند زمینه ورود سرمایه گذاران خارجی را فراهم کند. چالش اصلی اما ایجاد محیطی با ریسک قابل پیش بینی، دسترسی پایدار به تجهیزات و امکان بازگشت سرمایه است؛ عواملی که تعیین می کنند ذخایر شناسایی شده تا چه اندازه به ظرفیت واقعی تولید و صادرات تبدیل شوند.

ورود سرمایه گذاران خارجی به خراسان جنوبی

هفته گذشته یکی از استان های معدنی کشور اعلام کرد که مجوز سرمایه گذاری خارجی برای یک سرمایه گذار اسپانیایی در استان خراسان جنوبی فراهم شده است. این مجوز می تواند در شرایط جنگ و تنش های نظامی نقطه ای امیدبخش برای سایر استان های معدنی کشور باشد. در این رابطه محسن اسحاقی، رئیس گروه سرمایه گذاری خارجی سازمان امور اقتصادی و دارایی خراسان جنوبی، از صدور نخستین مجوز سرمایه گذاری خارجی برای یک سرمایه گذار اسپانیایی در این استان خبر داد و به دنیای اقتصاد گفت: این سرمایه گذاری در حوزه استخراج و فرآوری کانسارهای معدنی انجام می شود. خراسان جنوبی به دلیل گستردگی جغرافیایی و محدودیت منابع بودجه عمومی، برای پیشبرد طرح های توسعه ای نیازمند استفاده از ظرفیت های سرمایه گذاری غیردولتی و خارجی است. جذب سرمایه خارجی می تواند بخشی از منابع

افزایش فعالیت های اکتشافی یا صدور مجوز های معدنی محقق نمی شود. بخش معدن برای توسعه معادن بزرگ، تجهیز معادن موجود، تکمیل زنجیره فرآوری و ورود به مراحل بارش افزوده بالاتر، به منابع مالی قابل توجه نیاز دارد. در این میان، سرمایه گذاری خارجی می تواند علاوه بر تأمین بخشی از منابع مالی، دسترسی به فناوری، تجهیزات و دانش فنی را نیز تسهیل کند. ظرفیت این بازار را می توان در روند درخواست های سرمایه گذاری نشان می دهد این بخش در مقطعی توانسته سهم قابل توجهی از سرمایه های خارجی مصوب را جذب کند.

اسپانیاست که در قالب مشارکت مدنی در چهار پهنه معدنی و در چهار شهرستان استان فعالیت خواهد کرد. یکی از این محدوده ها در شهرستان نهبندان قرار دارد و فعالیت طرح ها بر استخراج کانسارهای فلزی متمرکز است. وی حجم این سرمایه گذاری را ۵۰ میلیون یورو معادل حدود ۵۰۰ میلیون دلار اعلام کرد و گفت: این میزان سرمایه عمدتا به صورت ماشین آلات و تجهیزات وارد طرح ها خواهد شد. قرارداد مشارکت مدنی میان سرمایه گذار و شرکت ایرانی فعال در این حوزه منعقد شده و مجوز سرمایه گذاری خارجی نیز

صادر شده است؛ بنابراین طرح ها وارد مرحله اجرایی شده اند. اسحاقی درباره نقش نهادهای اقتصادی استان در اجرای این طرح ها گفت: سرمایه گذاران برای ورود ماشین آلات، امور گمرکی، دریافت کارت بازرگانی و برخی مسائل مرتبط با اجاره و تعهدات اراضی نیازمند هماهنگی با دستگاه های مختلف هستند و سازمان امور اقتصادی و دارایی استان نیز فرایند درخواست و صدور مجوزها را پیگیری می کند.

وی افزود: بخشی از سرمایه گذاران از طریق استان درخواست خود را دنبال می کنند و برخی نیز مستقیما به وزارت امور اقتصادی و دارایی و دستگاه های مرتبط در تهران مراجعه می کنند. با این حال، پرونده سرمایه گذاری جدید اسپانیا در استان تشکیل شده و مجوز مربوط به آن نیز صادر شده است.

ایجاد چشم انداز مشخص برای سرمایه گذاران

در ادامه محسن فتح اللهی، کارشناس معدن، با اشاره به ظرفیت های موجود در بخش معدن به دنیای اقتصاد گفت: ایران از نظر ذخایر معدنی، به ویژه در حوزه هایی مانند مس و سنگ آهن، ظرفیت قابل توجهی دارد، اما مساله اصلی این است که این ظرفیت ها به سرمایه و تولید تبدیل شوند.

وی افزود: سرمایه گذاری در معدن، به خصوص در مرحله اکتشاف، نیازمند منابع مالی قابل توجه است و بازگشت سرمایه نیز معمولا زمان بر خواهد بود. بنابراین باید سازوکاری طراحی شود که ریسک ورود سرمایه گذار کاهش پیدا کند و انگیزه لازم برای فعالیت در این بخش به وجود آید. فتح اللهی ادامه داد: یکی از ظرفیت های مهم، پروانه های اکتشاف، گواهی های کشف و محدوده هایی است که به دلایل مختلف غیرفعال مانده اند. دولت می تواند با ایجاد فرآیندی مشخص، این محدوده ها را در اختیار سرمایه گذاران توانمند قرار دهد تا ذخایر شناسایی شده به معدن فعال تبدیل شوند. این کارشناس معدن با تأکید بر اینکه صرف شناسایی ذخایر برای ایجاد ارزش اقتصادی کافی نیست، گفت: مساله اصلی این است که سرمایه وارد بخش شود و امکان استخراج، فرآوری، فروش، محصول و توسعه فعالیت برای سرمایه گذار فراهم باشد. اگر چنین چرخه ای شکل بگیرد، سرمایه گذار می تواند فعالیت خود را توسعه دهد. وی همچنین بر ظرفیت بخش فرآوری تأکید کرد و گفت: سرمایه گذاری نباید صرفا به استخراج محدود شود. ذخایر معدنی کشور می تواند خوراک واحدهای فرآوری باشد و با تبدیل مواد معدنی به محصولات با ارزش افزوده بیشتر، امکان ایجاد درآمد و اشتغال بیشتری فراهم شود.

فتح اللهی بیان کرد: بنابراین دولت در کنار تسهیل فرآیند ورود سرمایه، باید زمینه ای فراهم کند که سرمایه گذار بتواند در مرحله استخراج تا فرآوری و فروش محصول، چشم انداز مشخص و قابل پیش بینی داشته باشد. به گفته او، چنین رویکردی می تواند بخشی از ظرفیت های بالقوه نشده معدن ایران را به پروژه های اقتصادی قابل سرمایه گذاری تبدیل کند.

علی رسولیان، مدیرعامل فولاد سنگان:

توسعه فولاد در خراسان، پیشران توسعه اقتصادی کشور است

مقاومت بنگاه های بزرگ در برابر فشارها؛ حفظ تولید و اشتغال

اما یکی از مهم ترین محورهای سخنان رسولیان، تأکید بر پایداری و تاب آوری بنگاه های بزرگ اقتصادی در شرایط دشوار کنونی بود. وی با اشاره به فشارهای وارد شده بر بخش تولید، در دوران جنگ، پساجنگ و آغاز سیاست D-Day اظهار داشت که بنگاه های بزرگ منطقه با وجود مجموعه ای از محدودیت ها و مشکلات، و فشارهای ناشی از تحریم، همچنان به فعالیت خود ادامه می دهند و تلاش می کنند چرخه تولید متوقف نشود تا اکنون با برنامه ریزی و مدیریت مناسب، روند تولید را حفظ نموده اند. مدیرعامل فولاد سنگان با تأکید بر اهمیت حفظ سرمایه انسانی گفت در باره تأمین گاز در فصل زمستان، بر تلاش کرده اند ضمن تأمین پایدار انرژی، واحدهای تولیدی تأکید کرد و گفت: استمرار تولید در بنگاه های بزرگ صنعتی، بدون تأمین مطمئن انرژی امکان پذیر نیست. تأمین گاز، سوخت و گازوئیل مورد نیاز بخش های مختلف زنجیره تولید، از جمله دیگر محورهایی بود که رسولیان در سخنان خود مورد توجه قرار داد و آن را از مسائل جدی پیش روی واحدهای تولیدی منطقه عنوان کرد و خواستار توجه جدی به این موضوع شد.

تولید ادامه دارد؛ حمایت از صنعت یک ضرورت است

رسولیان در این همایش، تداوم فعالیت واحدهای بزرگ صنعتی را نشانه ای از ظرفیت بالای بخش تولید برای عبور از شرایط دشوار دانست و بر ضرورت تقویت حمایت ها از این بنگاه ها تأکید کرد. وی تصریح کرد که صنعت فولاد با وجود چالش هایی همچون ناترازی انرژی، دغدغه تأمین گاز و سوخت، مشکلات استخراج سنگ آهن و محدودیت های حمل و نقل، همچنان در مسیر تولید و توسعه حرکت می کند؛ اما استمرار این مسیر نیازمند تصمیم های مؤثر، هماهنگی دستگاه های اجرایی و توجه جدی مسان را به صورت جزیره ای مورد توجه قرار داد؛ بلکه باید کل زنجیره از استخراج و تأمین سنگ آهن تا تولید و حمل محصول به صورت یکپارچه دیده شود. رسولیان بر این اساس، رفع موانع زیرساختی و پشتیبانی مؤثر از بنگاه های تولیدی را ضرورتی برای حفظ ظرفیت های ایجاد شده و جلوگیری از آسیب به جریان تولید دانست و افزود: در شرایط کنونی تأمین سنگ آهن یک چالش جدی برای صنایع تولیدی است و استمرار این شرایط به صلاح صنعت کشور نیست چرا که عدم انفع قابل توجهی را متوجه صنایع خواهد نمود.

بنگاه های بزرگ در برابر فشارها مقاومت کردند. خراسان رضوی، مدیرعامل فولاد سنگان با تشریح اهمیت توسعه صنعت فولاد در شرق کشور، مهم ترین چالش های پیش روی این صنعت از جمله ناترازی انرژی، تأمین گاز و سوخت، مشکلات استخراج سنگ آهن و حمل و نقل را تشریح کرد و بر ضرورت حمایت از بنگاه های بزرگ تولیدی برای تداوم فعالیت و حفظ اشتغال تأکید کرد. آیین بزرگداشت روز ملی صنعت و معدن و تجلیل از تولیدکنندگان، صاحبان صنایع و فعالان اقتصادی خراسان رضوی با حضور غلامحسین مظفری، استاندار خراسان رضوی، وحیده الله عفری، معاون معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت، نصرالله پژمانفر، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی و جمعی از مدیران بنگاه های تولیدی، صاحبان صنایع و کارآفرینان استان در سالار همایش ساختمان شهدای سلامت برگزار شد.

استخراج سنگ آهن و حمل و نقل؛ حلقه های نیازمند حمایت

مدیرعامل فولاد سنگان همچنین به مشکلات موجود در حوزه استخراج سنگ آهن و چالش های مرتبط با حمل و نقل اشاره کرد و این مسائل را از عوامل مؤثر بر روند فعالیت زنجیره فولاد دانست. وی تأکید کرد که برای استمرار تولید و تحقق برنامه های توسعه ای صنعت فولاد، نمی توان مسائل را به صورت جزیره ای مورد توجه قرار داد؛ بلکه باید کل زنجیره از استخراج و تأمین سنگ آهن تا تولید و حمل محصول به صورت یکپارچه دیده شود. رسولیان بر این اساس، رفع موانع زیرساختی و پشتیبانی مؤثر از بنگاه های تولیدی را ضرورتی برای حفظ ظرفیت های ایجاد شده و جلوگیری از آسیب به جریان تولید دانست و افزود: در شرایط کنونی تأمین سنگ آهن یک چالش جدی برای صنایع تولیدی است و استمرار این شرایط به صلاح صنعت کشور نیست چرا که عدم انفع قابل توجهی را متوجه صنایع خواهد نمود.

ناترازی انرژی؛ چالش جدی

صنعت فولاد رسولیان در ادامه با اشاره به چالش های موجود در مسیر تولید، ناترازی انرژی را یکی از مهم ترین دغدغه های صنعت فولاد عنوان کرد. وی با اشاره به نگرانی های

